

Börtönújság

2011. október
megjelenik
kéthavonta

CXIV. (114.) évfolyam

Alapítva: 1898

Magyar Dal Napja 6-7

Vegyünk egy immáron hagyománnyá vált kezdeményezést egy szokatlanul meleg, kora őszi napon. Helyezzük a büntetés-végrehajtás korántsem átlagos környezetébe, fűszerezük a hazai vendéglátás krémjével az ország keleti szélén. Adjunk hozzá sok mosolyt, vidámságot, töltött káposztát és pillantsunk a színpalak mögé. Magyar Dal Napja a nyíregyházi intézetben.

Tisztelt Olvasók!

A szeptemberi nyárban volt egy izgalmas, különös helyszíne is az immár hagyományos Magyar Dal Napja rendezvénysorozatnak: a nyíregyházi bv. intézet is „kinyitotta kapuit”, hogy az ez alkalomra verbuválódott és a profi zenekarok szórakoztassák az érdeklődőket.

Különdíjat nyert a Mária Rádió zenei pályázatán egy váci fogvatartott, melyről maga számolt be a Börtönújságnak. Ez alkalomból interjút adott lapunknak Gryllus Dániel, a Kaláka együttes alapítója és a rádiós zenei verseny zsűrielnöke.

Sportrovatunkban a focipályákról és a Forma-1 boksutcaiból hoztunk híreket, de ott voltunk a BFB-Színészválogatott idei futballrangadóján is.

Börtönjogi sorozatunkat folytatva az uzsora bűncselekmények új tényállásaira koncentrálnak.

Kellemes időtöltést kíván a szerkesztőség!

Különdíj
a fogvatartottnak

2

A Színészválogatott
a Gyűjtőben

4

Kányádi
Rendhagyó
irodalomóra

8

Sport
Futball és
Forma-1

10

Különdíjas kántor Vácról

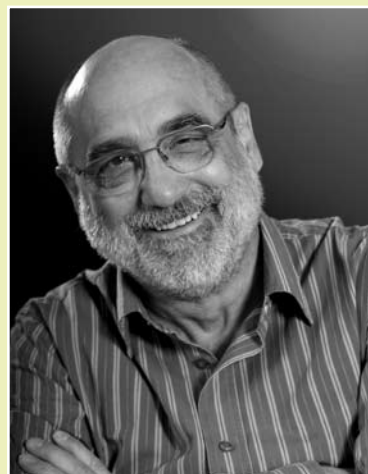
Levelet kapott szerkesztőségünk Boros Lajostól, a Váci Fegyház és Börtön egyik fogvatartottjától. A levelet szerkesztés és kommentár nélkül közreadjuk. Legyen ez „felhívás keringőre”, várjuk a hasonló jó hírekről beszámoló leveleket.

Tizenegy éve foglalkozom keresztyén zenével és látok el kántori szolgálatot a hitéleti alkalmakon. Nyár közepén az intézet kulturális nevelője tájékoztatott arról a lehetőségről, hogy a Mária Rádió zenei pályázatát ír ki, és amennyiben a pályázati feltételeknek meg tudok felelni, indulhatok rajta. Négy saját ének lett beküldve, amiből az egyik *Túrmezei Erzsébet* verse (Vég a kezedbe). Szeptember 16-án értesítették a börtön lelkészét, *Csuka Tamásnét*, hogy a több száz pályázó közül a zsűri különdíját én nyertem. Az intézet vezetője a szeptember 23-ai díjátadásra kiengedett, ahol a díjnyertes énekkel és a Krisztusról való bizonyágtétellel szolgálhattam. Felemelő érzés volt közel ezer ember előtt zongorázni, énekelni, részese lenni egy ilyen nivós keresztyén zenei műsornak, ahol ismert zenészek is felléptek. A zsűri elnöke *Gryllus Dániel* volt, aki ígéretet tett, hogy meglátogatja a váci fogvatartottakat egy előadás erejéig. Áldott az Isten, akinek ereje által a legnagyobb mélységből is ki lehet jönni.

Boros Lajos fogvatartott

Boros Lajos énekénél megálltam

Megkértük Gryllus Dánielt, a legendás Kaláka együttes alapító tagját, idézze fel a versenyt és Boros Lajossal való találkozását. A művész ezt dél-amerikai turnéja közepette is megtette a Börtönújság olvasói kedvéért.

– Felidézne nekünk a verseny és a különdíjas produkció legjobb pillanatait?

A versenyre hozzávetőlegesen 100 dalt neveztek, nem is lehet ennyit meghallgatni, és véleményt mondani. Mint ahogy egy borversenyen a zsűri nem issza ki fenéig a poharat, belekóstol, ízlelgeti, és kialakul

egy összkép. Így hallgattam a dalokat, részleteket az elejéből, közepéből, végéből, aztán az esélyesnek ítélteteket kicsit alaposabban, mielőtt a végső sorrend kialakult. Boros Lajos énekénél megálltam. Azt kérdezi, mi volt a produkció legjobb pillanata. Számomra az, hogy nem produkció volt. Lajos nem a közönségnek, nem a zsűrinek, nem a híveknek, az Úrnak énekelt, és ez a pillanat sokáig tartott, a többivel ellentétben azonnal végighallgattam a felvételeket.

– Emlékszik a különdíjas produkcióra és előadójára? Mi volt benne különleges?

A díjátadón találkoztunk, ő már a bejáratnál üdvözölt, gondolom, ismerhetett a tévéből, de én is rögtön tudtam, hogy velem fogok kezni. Minden modorosságtól mentes, tiszta tekintetű ember, az általában színpadra lépők önmegmutatási vágya egy pillanatra sem látszott rajta. Éneke is ilyen volt, mint amikor valaki egy belső szobában imádkozik, nem azért, hogy mindenki lássa.

– Mi pluszt adhat a zene, ezen belül az egyházi zene a fogvatartottnak?

A zene lélekemelő hatásáról nem tudok sokkal többet mondani, mint amit mindenki érez, bár zene és zene között nagy különbség van, de ez egy másik beszélgetés témája. Aki ilyen helyzetben, bezártságban, bizonyára fogékonyabb minden hangra, mint aki az áruházban, liftben stb. mindenhol „zenét” hallgatni

kénytelen. De ne keverjük össze az egyházi zenét a bibliai tartalmú, vagy hitből fakadó dalokkal (amiről a verseny szólt), bár, ha szertartáson is elhangzanak, akár egyházi zeneként is tekinthetjük őket. Boros Lajos dalai, úgy tudom, a börtön istentiszteleti alkalmain is elhangzanak, és akkor mindenképpen a fogvatartottak lelki épülésére, gazdagodására szolgálnak.

– Valóban terveznek fellépést a váci intézetben a közeljövőben?

Ez nem tervezés, hanem meghívás kérdése. Volt már olyan, hogy a Kaláka együttesel börtönben muzsikáltunk. Tavaly bibliai dalokat, Pál apostol levelei alapján írott énekeimet játszottam barátaimmal egy börtön kápolnájában. Talán létrejöhet egy hasonló koncert a váci intézetben is.

Ars Poética tárlat a BFB-ben

Szeptember 14-én nyílt meg a Budapesti Fegyház és Börtön Prevenációs Művészeti Ars Poética Tárlata, melyen a fogvatartotti alkotásokat mutatják be.

A tárlat ideje alatt képzőművészeti, színházi, irodalmi és zenei előadásokat láthatnak, hallhatnak az érdeklődők. Az alkotások erejét az is növeli, hogy minden alkotó meg is fogalmazza azt az ars poeticát, mely segít számára börtönéveinek letöltésében.

A megnyitón vendégművészként részt vett *Németh „Nyiba” Sándor* költő, olimpikon, aki szintén megfogalmazta emberi megtérésének folyamatát, jövőbe vetett hitét, majd saját verseit énekelte. A jelenlévő elitált közösség nagy szeretettel engedte „szabadulni” a művészt megérintő szívekre és fülekre talált előadása után. A tárlat a jövőben folyamatosan működik majd, negyedévente más-más fogvatartotti csoport művészeti tevékenységét mutatva be.

Fogvatartottak családi kapcsolaterősítő tábora

A Büntetés-végrehajtási Szervezet és a Református Börtönlelkész Szolgálat együttműködésének újabb eredményeként augusztus utolsó hetében sor kerülhetett a hatodik velencei családi kapcsolaterősítő táborra. A tíz család számára előkészített programon a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet baracscai objektuma, a Budapesti Fegyház és Börtön, valamint a Váci Fegyház és Börtön fogvatartottjai vehettek részt.

A délelőtti gyerekfoglalkozásokon *Szénási Jonathan Sándor* lelkipásztor (Baracska) József történetét vette végig a gyerekekkel. A bibliai történet feldolgozását színezős, gyurmás és kartonépítkezős kézműves-foglalkozások tették még élvezetesebbé. A foglalkozások utáni családi szabadprogram során a családok együtt élvezhették a tó vizét, lelkierőt adva egymásnak.

Az esti áhítatokon a baracscai lelkipásztor mellett *L. Molnár István* (Budapest), *Csuka Tamásné* (Vác) és *Magyarné Balogh Erzsébet*, a Református Misszióközpont igazgatója szolgált. A bibliai történetek alapján elbeszélgettek a résztvevőkkel az irigységről, haragról, rágalmaságról, cukkolásról, csábításról, hazugságról és következményeiről,

valamint az egyenességről, hűségről, megbízhatóságról, kitartásról és önzetlenségről, amelyek sokszor előnytelennek tűnnek az adott helyzetben, de hosszú távon mégis ezek jelentik a belső békeséget és a jövőt.

Dallal a bezártság ellen

Október 6-án került sor a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben az Országos Könyvtári Napok keretében *Vitkai Éva* előadásában a Celladal, zene- és olvasásterápia a bezártság nyomása ellen című interaktív műsorra. Az előadás során a zenéről és az irodalomról, azok fogvatartotti létre gyakorolt pozitív hatásáról beszélgettek a résztvevők, néhány hangszer és dallamot is megszólaltatva.

Az előadást 66 fogvatartott követte figyelemmel. A rendezvénysorozat fő szervezője a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, amely a Beszéljünk egymással, tanuljunk egymástól – Könyvtárak összefogása a tudásért címmel szervezett programsorozat keretében látogatott el a tiszalöki bv. intézetbe.

Elkezdődött a tanév Tökölön

Megtartották a tanévnyitót Tökölön, a Fiatalokorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében, melyen az intézet vezetése, a Pannon Oktatási Központ vezetői, a tanárok és tanulók vettek részt. A 2011/2012-es általános iskolai tanévre 187 fiatalokorú fogvatartott iratkozott be.

Főiskolai felvételi Állampusztán

Az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetből két elítélt is felvételt nyert a bajai Eötvös József Főiskola Gazdálkodási és Menedzsment Szakára. A beiratkozás eseményére az intézetbe érkezett *Szabó Lajos Balázs* tanulmányi osztályvezető és helyettese, *Baráth Magdolna* is, akik *Németh Gábor* és *Tóth Attila* fogvatartottakkal ismertették az iskolai oktatási és a követelményrendszert, akik egyben megkapták a diáklét tárgyi kritériumait is: az indexüket és diákigazolványukat.

Foci a Magyar Színészválogattal

Idén is elfogadta a Budapesti Fegyház és Börtön meghívását a Magyar Színészválogattal, *Nemcsak Károly* vezetésével. A színész 31 évvel ezelőtt került a focicsapatba, melynek 17 éve kapitánya, évente 40 alkalommal lépnek pályára. „Nem a győzelem a lényeg. Azzal, hogy játszunk az elítéltekkel, azt akarjuk kifejezni, hogy van esélyük a botlás után visszatérni a társadalomba. Nincsenek előítéleteink velük szemben, és van esélyük a normális életre” – mondta a művész fellépésük indokáról.

Az idei összecsapásban már három csapat vett részt, mivel a Fővárosi Bv. Intézet részéről is pályára álltak az előzetesen letartóztatott fogvatartottak. A nyitómérkőzésen a színészek még 4:2 arányban le tudták győzni a BFB elítéltekből álló csapatát, a *Rab Bullst*, de a következő fordulóban a Fővárosi Bv. Intézet fogvatartottjai hét gólt rúgtak a *Kiss Zoltán* művész által védett kapuba, így a színészek két találata kevésnek bizonyult. A zárómérkőzésen hiába lépett pihenten a pályára a Rab Bulls, az előzetesek csapata a korábbi meccs sikerén felbuzdulva ismét megszerezte a győzelmet, így a dobogó első fokára állva átvehették a vándorszerleget. A barátságos mérkőzésről a másik két csapat sem távozott üres kézzel. A kapitányok az eseményt jelképező, futball-labda formájú emléktáblákat és díszokleveleket kaptak, amelyeket a Budapesti Fegyház és Börtön kézművesszakkörén készítettek az elítéltek.

A következő futballtorna jövőre várható, de a sport iránti lelkesedés addig sem csökken a fogvatartottak körében.

Rab Bulls

Sopronkőhidán járt a Soproni Médiaválogattal

A Sopronkőhidai Fegyház és Börtön fogvatartotti sporttelepén szép számú és lelkes szurkolótábor előtt mérkőzött meg egymással a Sopronkőhidai Fogvatartott Válogattal és a Soproni Médiaválogattal kispályás labdarúgócsapata. A találkozó érdekessége, hogy a mérkőzést az MLSZ Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatósága által felajánlott labdával játszották. A találkozót *Dubraviczky Attila*, egykori FIFA-játékvezető dirigálta.

A fogvatartotti csapat nem bánt kesztyűs kézzel a vendégekkel, és színvonalas játékkal, 8-2 arányban győzött.

Börtönben a Deák Baráti Társaság

Nagyszerű koncertet adott a Balassagyarmati Fegyház és Börtön udvarán a Deák Bt. nevet viselő balassagyarmati zenekar. Az együttes valamennyi tagja több évtizedes zenészmúlttal rendelkezik, akik különféle formációkban, sok-sok emlékezetes buliban szórakoztatták már a nagydídeműt. Az „öreg rókák” most egy kedves, varázslatos hangú vendégénekesssel kiegészülve, először léptek fel börtönben. Széles repertoárjukból a régi idők nagy slágerei mellett felcsendültek a Bikini és Quimby együttes dallamai is, amelyeket a közönség nagy tapsal jutalmazott.

Kápolnaszentelés Székesfehérváron

Szeptemberben szentelték fel a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet székesfehérvári objektumában kialakított Szent Kereszt kápolnát. Az ünnepségen részt vett *Spányi Antal* Fejér megyei megyéspüspök, a református, evangélikus, izraelita egyház és jelen voltak az Educatio Kht. képviselői.

Fatimai szentmise Kalocsán

A Kalocsai Fegyház és Börtön fogvatartotti énekkara a Nagyasszonyunk Katolikus Intézmény igazgatójának meghívására lépett fel a kalocsai Szent József Zárdatemplomban. A meghívás apropóját az adta, hogy az idei év utolsó fatimai szentmiséjére került sor. Az énekkar Szűz Máriáról szóló énekeket énekelt, amelyekkel megörvendeztették a kalocsai híveket. A szentmise végén *Koczás Emma Eszter* kalocsai iskolanővér, a katolikus iskola igazgatója röviden ismertette az iskolanővérek és a templom történetét. A program zárásaként a fogvatartottak szeretetvendégségben részesültek.

Fotókiállítás Balassagyarmaton

Már többször beszámoltunk a Balassagyarmati Fegyház és Börtön kápolnájának felújításáról. A Madách Imre Városi Könyvtár aulájában nemrég megnyílt az a fotókiállítás is, mely a kápolna felújításának legjobb pillanatait mutatja be. *Gránitz Miklós* fotóművész a kezdetektől fotózta a munkálatokat. A képek a közelmúltban bemutatott *Kronauer Éva Lilla: Aranyadár freskó tolla – Egy műemlék börtönkápolna nem mindennapi újjászületése* című kötetének illusztrációiként is megjelentek. A kiállítást *Csach Gábor* művészettörténész, Balassagyarmat alpolgármestere nyitotta meg.

A közelmúltban egy belső használatú kiadvánnyal is gyarapodott a balassagyarmati „kincsestár”, melynek címe: A Balassagyarmati Fegyház és Börtönben használatos és szokásos imádságok és énekek kalauza, alcíme: Jobb lator ima- és énekeskönyv. A kötet *Varga László* római katolikus börtönlelkész fáradozásait dicséri, munkája eredményeként a könyv már hozzáférhető a balassagyarmati fogvatartottak számára.

Nevelési hét Nyíregyházán

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben augusztusban megrendezett program keretében a fogvatartottak az életüket, jogikat érintő témákról hallgathattak meg előadásokat.

Előadást tartott egy bv. bíróság a fokozatváltás lehetőségeiről, az óvadékkal történő szabadlábra helyezéssel, a szabadságvesztés büntetések összességében foglalatásának feltételeiről, a feltételes szabadlábra helyezés lehetőségéről, illetve az abból történő kizáráról.

A DADA-program részeként megtartott bűnmegelőzési foglalkozáson kiemelt téma volt a családon belüli erőszak kérdésköre. Az ezzel kapcsolatos előadást filmvetítés színesítette, ezt követően a fogvatartottak egy szakember segítségével beszélgethettek a film által ébresztett gondolatokról.

A rendezvény zárásaként felléptek a Tiszalöki Országos Bv. Intézet zenészkörének tagjai, akik fergeteges hangulatot teremtettek a börtön falai között.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokának lapja

Felelős kiadó: **dr. Kőkényesi Antal** bv. altábornagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, Evenness Kft. • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **EVENNESS Kft.**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

A MAGYAR DAL NAPJA NYÍREGYHÁZÁN

Vegyünk egy immáron hagyománnyá vált kezdeményezést egy szokatlanul meleg, kora őszi napon. Helyezzük a büntetés-végrehajtás korántsem átlagos környezetébe, fűszerezzük a hazai vendéglátás krémjével az ország keleti szélén. Adjunk hozzá sok mosolyt, vidámságot, nagymamáink ízvilágát felidéző töltött káposztát és fánkot, pillantsunk a színpalak mögé, s a magyar dal erejével lépjük át képzeletben egy napra a szabadok és fogvatartottak között húzódo falakat.

Idén egy napra Nyíregyháza volt a magyar dal fővárosa. A szabolcsi megyeszékhely azzal a különös ötlettel állt elő, hogy a koncertek egyik helyszíne lehetne a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet. A gondolatot tettek követték. Hamarosan az intézet személyi állománya időt és fáradságot nem kímélve igyekezett azon, hogy a Magyar Dal Napja felejthetetlen élményt nyújtson a Nyíregyházára látogató vendégek, a város polgárai, a régió

büntetés-végrehajtási intézeteinek munkatársai és a fogvatartottak számára. Az akció Európában is egyedülálló, hiszen korábban nem volt példa arra, hogy a büntetés-végrehajtás bekapcsolódjon egy ilyen színvonalas országos rendezvény vérkeringésébe. Az intézet területén felállított rockszínpadon a határon túli fellépők és a hazai

együttesek mellett a bírók és ügyvédek, a civilekből és nyíregyházi fegyőrökből álló Keleti Front formáció és az elítéltek zenekara gondoskodott az önfelelt szórakozásról. A rajongók a koncerteket „szabadlábon”, a szögesdróton kívülről és belülről is végignézhettek. Az érdeklődők személyi azonosságuk igazolása után, ellenőrzést követően léphettek át az intézet kapuját. A belépéshez szükség volt egy fényképes igazolványra, a kijutást Drotár Zsolt börtönparancsnok garantálta...

A fogvatartottak számára is óriási élmény volt ez a nap, hiszen öten közülük színpadra is állhattak az elítéltek zenekarában. A többi börtönlakó nem lehetett személyesen jelen, de a belső tévés közvetítésen keresztül folyamatosan nyomon követhették az eseményeket.

Drotár Zsolt bv. őrnagy, megbízott intézetparancsnok nagy érdeklődéssel kísért sajtótájékoztatón ismertette a programot, ahol nem kis büszkeséggel sorolta az egész napos koncertsorozat fellépőit. A lista igazán különleges volt, hiszen a határon túli és magyar bandák mellett felléptek a Bírók és ügyvédek, a Kopók, a Próbaidő zenekar, az Elítéltek, végül, de korántsem utolsósorban a Smasszer Rockegyüttes, az intézet állományából verbuválódott zenekar.

Amikor a zene megszólal

Sebők Sándor fogvatartott egyik szerencsés fellépője volt a nyíregyházi börtönkoncertnek, aki nem is tartotta magában ezzel kapcsolatos érzéseit, levelet írt nekünk.

2010 márciusa óta töltöm börtönbüntetésemet a nyíregyházi bv. intézetben. Mivel a kinti életben is sokat foglalkoztam zenéléssel, énekléssel, így bent is szívesen vettem részt az intézet kulturális életében. Ezért nagy örömmel vettem 2011 tavaszán Dajka Órnagy úr megkeresését ezzel a rendezvénnyel kapcsolatban, bár elképzelésem nem volt arról, hogy milyen is lesz, hiszen eddig soha nem voltam még ilyen rendezvényen.

Örültem a lehetőségnek, hogy sok-sok ember és a tévé nyilvánossága előtt is bemutatgathatom majd a tehetségemet, és hogy képviselhetem a rendezvényen az összes fogvatartott társamat.

A felkérés után folyamatosan készültem a fellépésre. Augusztusban egy kulturális program után, ahol a nyíregyházi Képmás zenekar lépett fel, parancsnok úr közölte velem, hogy ezzel a zenekarral közösen lesz lehetőségem szerepelni a Magyar Dal Napján, és lehetőséget biztosít, hogy közösen gyakorolhassunk a nagy nap előtt.

Ezen időszak alatt kiderült, hogy édesanyám súlyos beteg, ami lelkiileg nagyon megviselt, hiszen nem lehettem ott mellette ebben a nehéz időszakban. A hátralévő kevés időben három alkalommal találkoztam a zenekarral, ahol megbeszéltük, hogy egy saját dalomat adjuk elő, amit a feleségemnek írtam.

Sok-sok egyéni gyakorlás után eljött a nagy nap. Ahogy közeledett a fellépés pillanata, egyre jobban izgultam, hiszen tudtam, hogy a nézők között ott lesznek a fiaim és a feleségem is.

Édesanyám betegsége miatt nem jöhetett el, de telefonon végighallgatta éneklésem, aminek nagyon örült.

A színpadra a tiszalöki bv. intézet fellépői után léphettem fel. Nagyon örültem, amikor megláttam a családomat, de annyira izgultam, hogy szinte gombóc volt a torkomban. Amikor a zene megszólalt, elmúlt ez az érzés, és csak a feleségem láttam, és neki énekeltem. Az éneklés vége felé annyira meghatódtam, hogy a sírás kerülgetett, de igyekeztem erősnek látszani, nem akartam, hogy a családom, hozzátartozóim sírni lássanak.

A fellépés után visszakísértek a bv. intézetbe, ahol még órákig a hatása alatt voltam ennek az érzésnek.

Örültem annak, hogy a parancsnok úrnak, a bv. intézet dolgozóinak, a közönségnek és a fogvatartottaknak is tetszett az előadásom.

A fellépésem utáni napon egy emléklakettet kaptam a parancsnok úrtól, ami nagyon becses dolog a számomra. Mindig emlékezni fogok erre a napra, erre az érzésre.

És ezúton is szeretnék köszönetet mondani a parancsnok úrnak, hiszen ez a fellépés az ő hathatós közbenjárása nélkül nem jöhetett volna létre.

Sebők Sándor fogvatartott

Bety-Art – elítéltek kiállítása Szegeden

Szeptemberben idén már második alkalommal érkeztek olasz, román és szlovén büntetés-végrehajtási szakemberek és művész pedagógusok a Szegedi Fegyház és Börtönbe, hogy megosszák eddigi tapasztalataikat a börtönökben zajló alkotó tevékenységről. A programra a négy ország egy-egy börtöne együtt nyert pályázatot az elmúlt évben az Európai Unió Grundtvig tanulási kapcsolatok pályázatán. A nyertes pályázat, amely a Művészetterápia a börtönökben címet viseli, négy ország büntetés-végrehajtási dolgozóinak teremt lehetőséget arra, hogy a fogvatartottak művészetterápiás foglalkozásai során megismerkedjenek

egymás munkájával. A projektalálkozón a Szegedi Fegyház és Börtön dísztermében az országok képviselői a Grundtvig pályázat elmúlt évi eredményeiről, tapasztalatairól hallgattak előadást, majd a kultúrkörleten megkezdődött a táncverseny, amelyet még a nyár folyamán hirdettek meg a fogvatartottaknak. A rendezvény érdekessége volt, hogy a produkciókat a külföldi delegációk értékelték. Az első helyezett egy breaktáncos lett. Később a kerámiákat és a hajómaketteket nézték meg a vendégek, majd az első napot az elítéltek pantomim, könnyűzenei és hagyományőrző előadásai zárták.

A rendezvény keretében nyílt meg Bety-Art címmel a Szegedi Tudományegyetemen a Szegedi Fegyház és Börtönben büntetésüket töltő fogvatartottak alkotásaiból válogatott kiállítás. A Csillag börtönből 169 fogvatartott pályázott, a zsűri, *Sugár Ibolya* iparművész és *Pataki Ferenc* festőművész negyven képet válogatott a tárlatra. A fogvatartottak képeit részletesen elemezte *Pataki Ferenc* Prima Díjas festőművész, aki szakmai szempontból beszélt az alkotásokról a megnyitó közönségének. Szerinte, ha az alkotók odakint ugyanúgy foglalkoztak volna valamilyen kulturális tevékenységgel, mint most „bent”, biztosan nem kerülnek börtönbe.

Bozó Bea

A munka és a jutalma Tökölön

A Fiatalokorúak Büntetés-végrehajtási Intézetének 30 fiatalkorú fogvatartottja szeptembertől idényjellegű mezőgazdasági munkát végez a halásztelki tangazdaságban. Szorgalmukkal bizonyítják, készen állnak arra, hogy az elvárásoknak megfelelően térjenek vissza a társadalomba.

Az intézetének hatfős fogvatartotti csoportja csoportos kimaradáson is részt vehetett a József Attila Színházban. A fiatalok Móricz Zsigmond: Doktor úr című művének főpróbáját tekinthették meg. A főpróba előtt a színház igazgatójával, *Nemcsák Károllyal* nyerhettek betekintést a kulisszák mögé, majd a társulat neves színészével, *Mikó Istvánnal* is beszélgethettek. Végül a fogvatartottak az általuk készített ajándékokkal lepték meg vendéglátóikat.

Rendhagyó irodalomóra Balassagyarmaton

A magyar költészet egyik legnagyobb alakja, *Kányádi Sándor* Kossuth-díjas erdélyi magyar költő részvételével rendhagyó irodalomórát rendeztek októberben a Balassagyarmati Fegyház és Börtön kápolnájában.

A fogvatartottak és az intézettel együttműködő iskola diákjai, pedagógusai, a tanárokból álló Csalogató együttes, valamint a fogvatartotti Szent Dávid zenekar előadásában a költő zenei köntösbe öltöztetett verseit hallhatták. A rendezvény további részében Sándor bácsi a székelyföldiekre oly jellemző humorral és bölcsességgel átitatva beszélt hosszú életútjáról, pályafutásáról, gondolatairól és magyarságáról. Természetesen – ahogyan az egy irodalomórához illik –, nem maradhatott el a közös versmondás, éneklés sem, és *Horváth Imre* romániai magyar költőre emlékezve egy rövid balladát is megtanulhatott a közönség.

Nagy az isten állatkertje

Stella-díjjal jutalmazták az Egyesült Államokban azokat, aki a legelképezetőbb perekkel álltak bíróság elé. Bárki pályázhat, ha valamilyen nevetséges okkal pert indított. Méltán lett a díjra érdemes az a texasi nő, aki egy bútorboltban átesett egy szaladgáló kiscyereken és eltörte a bokáját. Ezzel 780 ezer dollárra tett szert. Az eset érdekessége, hogy a szaladgáló kiscyerekek a nő gyermekei voltak. Ugyanilyen abszurd egy 10 éves gyerek esete: a fiú szülei a főbérlőt perelték, mert a gyerek alatt eltörő WC-csésze hatalmas lelki traumát okozott Philipnek. Egy kaliforniai nagymama azzal a panasszal fordult a bírósághoz, hogy mikor unokáival Disneylandben járt, Mickey Mouse a színpad mögött levetkőzött, és ezzel a gyerekeknek hatalmas csalódást okozott.

Egy hölgy egy étteremláncot perelt sikeresen 2,9 millió dollárra, miután harmadfokú égési sérüléseket szenvedett a magára öntött kávéból.

A következő esetre a legtalálóbb szó a rafináltság. Jól felépített logikával érvel egy amerikai börtön rabja, aki szerint saját személyiségi jogait sértette azzal, hogy hagyta magát letartóztatni, így saját magától követeli az általa eltervezett 5 millió dollárt. De, mivel ő börtönben van és nincs jövedelme, a legjobb lenne, ha az állam fizetné ki neki az összeget.

A börtön szerelmese

Annyira kedveli a börtönéletet egy férfi az Egyesült Államokban, hogy nem fedi fel kilétét, emiatt pedig nem tudják szabadon engedni. A börtön szerelmese, avagy rabja Utah államban okoz fejtörést a rendőrségnek. Az illető 60 év körüli, és csupán apró szabályszegés – illetéktelenül lépett magánterületre – miatt került rács mögé. Immár negyedik hete „hűsöl” Utah egyik megyei börtönében, telefonálási lehetőségével nem él. Pár beszélgetés alapján a rendőrök kulturálnak és iskolázottnak vélik, ám nem tudnak rájönni, mi marasztalja a fogságban – mármint rajtuk, illetve a regulákon kívül.

– Talán körözik más tagállamban, vagy el akar rejtőzni valakik elől. Néha akad olyan hajléktalan, aki börtönbe kívánczik, de ez esetben nem hinném, hogy erről van szó – találgat *Dennis Harris* hadnagy. A férfi igen elégedett mindennel, a kvartély mellett a kosztot is remeknek mondja. Hogy meddig tart ez a patthelyzet, nem tudni.

Zenével a bűn ellen

„A zene ereje képes a vadállat megszelídítésére. Képes meglágyítani a sziklákat és meghajlítani a göcsörtös, vén tölgyet.” Nem valószínű, hogy a venezuelai börtönökben olvasnák *William Congreve* 17. századi angol drámaíró műveit, de idézett gondolatát számos elítélt bűnöző példája igazolja a dél-amerikai országban.

Különös hatást kelthet, amikor egy rideg börtön falai között lágy zene dallama hallatszódik, ám ez nem ritkaság Venezuelában, ahol az egyik börtön betonudvarán gyakran játszanak klasszikus zenét az elítéltek. A börtön hangversenytermében több mint 300 rab készül rendszeresen arra, hogy

megmutassa zenei tehetségét, a fogvatartottak több mint fele vesz részt a zenei foglalkozáson.

– Nagyszerűen érzem magam, miközben zenélek, de ez nagy felelősséget is jelent számomra – mondja a 23 éves *Elisaul Salas* fogvatartott és egyben karmester.

– Az, hogy engem választottak erre a feladatra, arra ösztökél, hogy mindig előre nézzek – fogalmazott. *Abel Jimenez*, a Coro börtönigazgatója azt mondja, hogy a kórus és a zenekar a legjobb magaviseletű börtönlakókat tömöríti. A muzsikálásnak köszönhetően olyan eredményeket értek el a rabokkal, melyekre korábban nem volt példa. A tagok – mert tudják, hogy ők felelnek érte – vigyáznak hangszereikre. Az elítéltek csak kiemelkedően jó a magatartással csatlakozhatnak a zenekarhoz, emellett higiéniai, valamint a külső megjelenésre vonatkozó követelményeknek is meg kell felelniük. A zenekar a börtön dolgozói és a rabok szerint egyaránt hatalmas siker. A börtönigazgató azt is elmondta, hogy a zenekar ösztönző erejének köszönhetően a legrosszabb magaviseletű rabok is kitűnő magaviseletűek lettek. A Caracasban élő, most 28 éves *Ramiro Rondon* korábban egy bűnbanda tagja volt, és három évet töltött a Merida nevű börtönben, ahol klarinétozni tanult. Egy éve szabadult, és hangszerek javításán, restaurálásán dolgozik, valamint hetente egyszer most is klarinétozik.

– Az életem százszázalékosan megváltozott – mondja. – Kezdetben ugyan nehéz volt, de keményen dolgozom azon, hogy mindenképp a legjobbat hozzam ki.

KALOCSAI RUHÁBAN A LÓERŐK VITÉZEI

Itthon megkezdődött a bajnoki fociidény, az Európa-bajnoki selejtezők viszont számunkra sajnos véget értek. Némi kárpótlásul a brit Forma-1-es pilóták kalocsai népviseletet öltöttek a Hungaroringen.

Ahogy arról az előző számban beszámoltunk, *Dzsudzsák Balázs* „álomgáziért” az orosz bajnokságban szereplő Anzsi Mahacskala csapatába igazolt. Azonban az egyik legjobb magyar játékos keleti karrierje közel sem mondható sikertörténetnek. Első oroszországi mérkőzésén visszafogott teljesítményt nyújtott, s ezt követően sem alakultak jobban a dolgok, mivel az egyik bajnoknál kulcsfontosságú szerepet szerezett. Ennek ellenére, hogy Balázs már túl van a rehabilitáción, válogatottbeli teljesítményén még egyértelműen látszott a többhetes kihagyás. A tehetséges szélsőt ezek után csak kellemesebb élmények érhetik Dagesztánban.

Kispadozni márpedig jó! Legalábbis a német válogatott esetében minden bizonnyal igaz a fenti állítás. A Bild német bulvárlap információi szerint ugyanis az Eb-selejtezők során pár percet, vagy egyáltalán nem játszó játékosok is szép summát tehetnek zsebre. Így történhetett, hogy a németek cserekapusa, *Tim Wiese* 9 mérkőzésnyi kispadozásért 162 000 eurót, átszámolva közel 47 millió forintot vihetett haza.

A Maldív-szigeteki Labdarúgó-szövetség *Urbányi Istvánt* kérte fel a válogatott irányítására. Érdekeség, hogy Urbányi (aki a honi bajnokságban több csapatnál is megfordult, komolyabb eredményt azonban nem tudott elérni) már másodszor tölti be ezt a pozíciót.

Magyar bajnokság

Nehéz idők járnak a nagy múltra visszatekintő fővárosi csapatokra. Az MTK tavaly már kiesett az NBI-ből, azonban nem túl rózsás a helyzet az egymással rivalizáló Ferencváros és Újpest esetében sem. Utóbbinak nem csupán a gyenge szerepléssel, hanem az egyre rosszabb anyagi helyzettel és a csapat többségi tulajdonosának kiválásával is meg kell küzdenie. A Fradi sem dúskál a milliókban, ugyanakkor már a harmadik edzőt „fogyasztja” idén. A mostanában inkább komoly kihívásnak, semmint megtiszteltetésnek tekinthető edzői posztot jelenleg a hazai futball-legenda, *Détári (Döme) Lajos* tölti be. A már-már reménytelen helyzetben joggal vetődik fel a kérdés: megeshet-e az a szégyen, hogy a következő szezonban csak a Budapesti Honvéd együttese képviseli a fővárost?

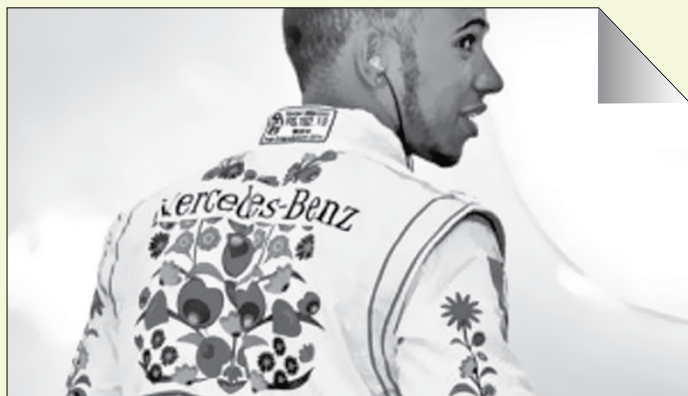
Rekord és bukás, füttykoncert és vastaps

Véget értek a 2012-es lengyel–ukrán közös rendezésű Európa-bajnokság selejtező mérkőzései. A magyar válogatott – a csoportelső hollandok elleni hazai 4-0-ás „zakót” leszámítva – kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtott. A nálunk alacsonyabban rangsorolt csapatok ellen a finnek elleni döntetlen mellett mindig győztesen hagytuk el a pályát. Bravúrként értékelhető a Finnország elleni idegenbeli és a svédek elleni hazai siker, valamint a hollandokkal Budapesten vívott 3-5 is tiszteletre méltó eredmény.

Azonban hiába a megszerzett 19 pont, nemzeti tizenegyünkön továbbra is ül az 1986 óta tartó átok: újabb világvizsgát rendeznek meg magyar részvétel nélkül. Bár *Egervári Sándor* csapata egyértelműen szebb és eredményesebb játékot mutatott az elmúlt időszakban, a következő tétmeccseken ismét erős ellenfelekkel kell szembenéznünk, így kérdéses, hogy megszakad-e a közeljövőben a 25 éve tartó rossz széria.

A válogatott kettősségét jól jellemzi az utolsó, finnek elleni mérkőzés is. A gól nélküli döntetlent hozó gyenge színvonalú meccset követően a Puskás stadion közönsége füttykoncerttel „hálálta meg”, pár perccel később azonban már tapssal köszöntötte a válogatottat, de ez a fogadtatás már az elmúlt mérkőzéseken mutatott játéknak szól.

Sövény Hunor

Button és Hamilton kalocsai népviseletben

Annak ellenére, hogy az idei Forma-1-es évadban még négy versenyt is rendeznek, az egyéni világbajnoki cím sorsa már a Japán Nagydíjon eldőlt. Sőt, a Red Bull-istálló pilótája, *Sebastian Vettel* nem csupán sorozatban megnyert második világbajnoki címét ünnepelhette: sikerével ő lett minden idők legfiatalabb kétszeres világbajnoka. A dél-koreai nagydíjon már a csapat-világbajnoki cím is „elkelt”, ebben a versenyben is Red-Bull nyert.

A Magyar Nagydíjon már megcsodálhattuk a McLaren pilótáinak kalocsai mintás versenyruháját. A brit csapat idén minden egyes országból kiválasztott egy győztes ruhatervet. A nyertes pályázatok abban a megtiszteltetésben részesültek, hogy *Jenson Button* és *Lewis Hamilton* az általuk megálmodott szerelésben szerepelt az adott ország futamán. A hazai öltözéket tervező *Kalmár István* munkáját a brazil nagydíjon ismét megcsodálhatja a világ, ugyanis lapzártakor érkezett a hír, a megismételt internetes szavazáson is fölényesen nyertünk.

Jogi kérdezz-felelek

Sorozatunk legújabb fejezetében az uzsora bűncselekmények új tényállásait és néhány biztonsági intézkedést mutatunk be.

Mit jelent az uzsorások szigorúbb büntetése?

A büntető törvénykönyv utolsó módosítása alapján, aki csak egyszer is kihasználja mások szorult helyzetét, szegénységét, az 3 évig terjedő szabadságvesztéssel is büntethető.

Ha valaki segíteni akar, azt is büntetik?

Nem. Azt büntetik, aki nagy szegénységben, nyomorban élőknek látszólag „segít”, például hitelre élelmiszert ad, de háromszoros áron, vagy pénzt ad kölcsön úgy, hogy egy hónap múlva a dupláját kéri vissza, és ezzel az amúgy is nehéz helyzetben lévő vagy annak kisgyermekét, idős szülőjét még nagyobb bajba sodorja. Tehát azt büntetik, aki kihasználja őket a nagyobb haszon érdekében.

Eddig ezt nem büntették?

De igen, büntetés azonban csak akkor járt, ha valaki ebből élt, vagyis több embert használt ki, üzletszerűen. Most ezt szigorították úgy, hogy egyetlen eset is elég a 3 év letöltendőhöz. Ha pedig valaki többször követi ezt el, és az uzsorából rendszeresen hasznot húz, akkor máris 5 év letöltendőre emelkedik a határ. Ha valaki nem egyedül követi el, hanem bűntársával, szervezetten, akkor szintén 5 évet kaphat még akkor is, ha csak egyszer fordult elő az eset.

Ha egyszer belekeveredem, semmi esélyem a menekülésre?

De igen. Az új módosítás korlátlan enyhítést tesz lehetővé, ha valaki bejelenti az uzsora bűncselekményt a rendőrségen vagy más hatóságon, és beszámol a körülményekről is. Fontos tudni, hogy ez a mentesség csak akkor érvényes, ha a rendőrség erről a cselekményről még nem tudott.

Biztos, hogy nem kapok semmit, ha bejelentem?

A büntetés enyhítéséről nem a rendőrség, hanem a bíróság dönt. A rendőrség az ügyészen keresztül tájékoztatja a bírót, aki dönt a korlátlan enyhítésről, ami azt jelenti, hogy bármely büntetés legkisebb mértékét is kiszabhatja, vagyis az 5 év helyett akár 2 hónap szabadságvesztést, vagy közérdekű munkát, esetleg pénzbüntetést fog kiszabni. Tehát „megéri” feltárni a bűncselekményt.

A korlátlan enyhítés minden bűncselekménynél működik?

Nem. Erre a büntető törvénykönyv csak konkrét bűncselekmények esetén ad lehetőséget. De az minden bűncselekményre igaz, hogy a büntetés kiszabásakor nagy jelentősége van a teljes, tényfeltáró beismerő vallomásnak, melyet kötelező enyhítő körülményként figyelembe venni.

A börtönben milyen biztonsági intézkedések léteznek?

A biztonsági intézkedések a büntetés-végrehajtás rendjének fenntartására szolgáló törvényi eszközök. A büntetés-végrehajtást szabályozó törvény sorolja fel őket, ide tartozik például a biztonsági elkülönítés, a mozgást korlátozó eszközök, a motozás, de a biztonsági ellenőrzés és szemle éppúgy, mint az ajtók zárva tartásának elrendelése.

Mikor kerülhetek biztonsági elkülönítésbe?

Ha valaki az intézet rendjét, biztonságát súlyosan megsérti (de a fenyegetőzés is elég), vagy csoportos ellenszegülésben vesz részt, esetleg az utasítás végrehajtását vagy a munkavégzést megtagadja, az napszaktól függetlenül, tehát akár éjjel is elkülöníthető a többiektől. Ugyanezt írja elő a törvény akkor is, ha valaki saját magára vagy társaira nézve veszélyes magatartást tanúsít.

Meddig tart ez a büntetés?

Ez nem büntetés, hanem egy gyors és hatékony eszköz a rend fenntartása és az elítéltek testi épségének megóvása érdekében. Kizárólag a parancsnok vagy az általa megbízott személy jogosult ilyen elrendelni, és ő határozza meg azt is, hogy az adott esetben milyen korlátozásokat kell alkalmazni az elkülönítés során, így ez intézetenként változhat.

Mi a biztonsági, a fegyelmi elkülönítés és a magánelzárás?

A biztonsági elkülönítés egy gyors eszköz a rend és a biztonság fenntartása érdekében, és a rend helyreállításáig tart.

Fegyelmi elkülönítésbe akkor kerül a fogvatartott, ha fegyelmi eljárás indult ellene, és a körülmények tisztázása érdekében indokolt, hogy a fegyelmi vétség többi elkövetőjével, továbbá a tanúkkal és a sértettekkel ne találkozzon.

A magánelzárás a tényleges „büntetés”, amit a fegyelmi eljárás végén szabnak ki, akkor, ha valaki olyan súlyos fegyelmi vétséget követett el, amiért már nem elegendő a feddés vagy a kiétekzés összegének csökkentése.

Meddig tartanak az elkülönítések?

A biztonsági elkülönítés maximum 10 napig, ami egyszer legfeljebb 10 nappal hosszabbítható. A fegyelmi elkülönítés az elsőfokú fegyelmi eljárás végéig, de legfeljebb 15 napig tarthat. A magánelzárás fegyházban 30, börtönben 20, fogházban 10 napig terjedhet, ezen belül mindig az adott fegyelemsértés súlya határozza meg a fegyelmi büntetés hosszát.

Sorozatunkat a következő számban folytatjuk.

Sudoku

		1	4					5
6	3				5	8		
	2			6		3		
	9	5		4				
	4	2				7	1	
				8		5	3	
		7		1				5
		3	5					2
4					3	1		

4			5			6		
	3		6	2	7			1
	1							
		1		6				8
		4	7		5	1		
	9			3		2		
								2
	2		8	5	3		6	
		5			2			9

Tudta-e?

A delfinek is néven szólítják egymást. A St. Andrews Egyetem kutatói Florida partjainál végezték kutatásokat. Palackorrú delfineket vizsgáltak, és rögzítettek az általuk kibocsátott hangokat. Hamar felismerték, hogy minden egyed alkalmaz egy, csak rá jellemző hangjelet, aminek alapján társai felismerik. A kutatók a hangfelvételen rögzített füttyjeleket digitálisan átalakították úgy, hogy az azt eredetileg kibocsátó delfin hangja ne legyen felismerhető, csak maga a tartalom. Ezt a géphangot víz alatti hangszórón keresztül lejátszották az állatoknak. Az eredmény meglepő volt: a delfinek sokkal nagyobb arányban fordultak a hangszóró felé, amikor általuk jól ismert, a közösségükhöz tartozó egyed hangjelzését játszották le, mint amikor egy ismeretlen palackorrúét. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy ezek az azonosító füttyjelek elsősorban nagyobb térben, a nyílt vízben bírnak jelentőséggel, hogy az egy csapatban úszó delfinek könnyen megtalálják egymást.

Az oldal a rejtvenybirodalom.hu hozzájárulásával készült.

Viccek

Szerelmes levél egy ügyvédőtől

„Tisztelt Hölgylem!

Örömmel tudatom, hogy 2011. július 4-e óta bizonyos érzelmeket táplálok Ön iránt.

Hivatkozással 2011. július 10-én, 15:00-kor megtartott találkozómkra, ezúton ajánlom fel szolgálataimat, mint az Ön odaadó szeretője.

Javaslom, hogy kapcsolatunkat három hónap próbaidő után vizsgáljuk felül, és kölcsönös elégedettség esetén határozatlan időre hosszabbítsuk meg. Természetesen a próbaidőszak vége utáni időpontban a megfelelő teljesítési pontok igazolásával kapcsolatunk állapotát átminősíthetjük a «szerető» besorolásból a «házastárs» kategóriába is.

A tesztidőszak közben felmerülő költségeket – élelmiszer, szórakozás – egyenlően osztjuk el, később az Ön teljesítményének figyelembevételével hajlandó vagyok a költségek nagyobb százalékát magamra vállalni.

Kérem, hogy levelemre 30 napon belül legyen szíves válaszolni, ellenkező esetben ajánlatom érvénytelenné válik. Amennyiben levelem nem nyerte el tetszését, tiszteljen meg azzal, hogy továbbítja azt hűgának vagy barát-nőjének.

Tisztelettel:

Véghelyi Balázs gondolata				KIS RÉSZE		TÓKES RÉCE	NAGYON BONYOLULT ÉRTHETLEN (IRÁS)	MEGFEJTÉS 2. RÉSZE
				ELEKTRONVOLT			KÁLIUM VEGYJELE	
				ÁGAZAT				
				RÚD SZÉLEKI			KETTŐSBETŰ AZ ELTÉREHOZÓ SZERZŐDÉS	
				KOROM-SÓTET				
MEGFEJTÉS 1. RÉSZE		AZ ELSŐ BETŰ	FÖLDŰT	TARTÓS HAJHULLAM				
		HŰVŐS ÉV SZAK	ÚJ-ZELANDI GÉPKOCSI JELZÉSE	VÁRSZÉLEKI				
NAGYOBB FÜZET								
CICOMA								
ÉTVÁGY					GYAKORI IGEVÉG			
					DOHÁNY			
			PARKOLÓ	DUPLÁN: A VIZEK VÁROSA			NOMEN NESCIO, RÓV.	
			NEMESI RANG	BŐR VEGYJELE			IZ VÉGI	
IDECIPEL		MAKÓS ... FINOM DESSZERT				DUNÁNTŰLI SPORTKLUB		
RÁDIUSZ		SOPRONI TELEPÜLÉS				CSODÁLKOZÓ HANG		
BEVÁLT. KIPROBÁLT				APÓKA			HONG-KONG	
				FORMÁLÓ			NÉMA BLŰZI	
ARANY-OLASZUL				AZONOS ZENEI HANGOK		NEM KÜLI		
PIRKADAT				HÁZIÁLLAT		EMBERI ERŐFORRÁS MÄGEMENT		
VASŰT-ÁLLOMÁS			DUPLÁN GYERÉK-JÄTEK			NEM AZON		
BANK-KÄRTYA MÄRKA			DISZ-CSARNOK			FAKORONA		
				HOLLAND LÉGI-TÄRSÄSÄG			TUNÉZIA GK. JELZ.	
				TELI HÖNÄP RÖV. FORD.			INTERNETES CSEVEGÖ PROGRAM	
VÉG KEZDETEI		ÄLLAM-SZÖVETSÉG						
LITER		NÉMA LÉHAI				RÖMÄI 1051		
						AZONOS HANGZÖK		
FABULA								ELEKTRON
@	G							